

התאמת זני וכנות הדרים לממשק "פרי מופחת כימיקאליים" בתנאי ערבה דרומית

דו"ח בתום שנה שניה.

יום צוות הדרים 16/11/2021.

אבי סדובסקי, מיכל אדלר אגמון, תמיר טיקוצ'נסקי, יוגל כהן, בוקי כץ

- מו"פ ערבה דרומית.

יחזקאל הראש, עודד פרידמן, סבטלנה דוברינין - שה"מ.

היסטוריה קצרה מפי אמנון גרינברג

צילום ג'סיקה שקרמן

- בראשית שנות ה 60 נטעה חלקת זני לימונים של 1 דונם על מספר כנות ביטבתה ע"י אריה גואל ממכון וולקני שבחן את פוטנציאל גידול הדרים בתנאי הערבה הדרומית . החלקה הוזנחה בראשית שנות ה 70 מאחר והתוצאות היו גרועות .
- ב 1977 חלקת פומלו מזן גלית על כנת חושחש ווולקה נשתלה בתחנת הניסיונות "ערבה" כשבשולי החלקה נטעו זני תפוזים לימון, ליים ומנדרינות .
- ב 1980 הועברו נתוני ההתפתחות ופוטנציאל היבול היפים למדור ההדרים בסוכנות . על בסיס זה הוחלט לטעת מטעי פומלו בקיבוצים יהל, שיזפון(לימים נאות סמדר), לוטן,קטורה ואליפז.

היסטוריה קצרה מפי אמנון גרינברג 2

- בראשית שנות השמונים נטעו כ 200 דונם פומלו בחמשת הקיבוצים . ההתפתחות הייתה טובה ופרדס יהל אף הצטיין ביבוליו כשהגיעו ליבול של 10 טון לדונם –שיא ארצי.
- בשל ניהול לקוי חלק מהפרדסים נעקר עם השנים , וכיום נותר מהם פרדס אליפז בלבד.
- לפני שלוש שנים נטע פרדס של כ 100 דונם פומלו באילות- חידוש מרענן של ענף ההדרים.
- במו"פ ערבה דרומית נטעו במהלך השנים עצי הדר שונים בהרכבים שונים של כנות וזנים במטרה לבחון פוטנציאל הגידול בתנאי הערבה הדרומית והמגמה נמשכת גם כיום .

תוצאות בולטות חלקה קודמת

- החלקה ניטעה בתחילת שנות ה 2000 בכמה שלבים ונעקרה ב 2019.
- בחלקה היו 31 צירופי זן כנה.
- כנות - חושחש, וולקה, רנגפור, מקרופילה, קליאופטרה, 812, טרוייר ?
- המצטיינות: חושחש וולקה, 812, ו 639.
- זנים: ניוהול, ליין לייט, נייבל לייט, קרה קרה, סמי, אולינדה, רודרד ולנסיה, מידסוויט
- אינטרדונטו, לימונרה, טהיטי ליים (התנוון), לימקווט (נעקר בגלל זבוב)
- גרין פייבוריט, גולית, מלוגולד, פומלית, פליים, סאן פרוט.
- הזנים המצטיינים : פומלו גולית (אביחיל), פליים, מלוגולד, פומלית.
- לא יושמו תכשירים להזכרת פגעים.

מטרת התכנית 2019

- בחינת התאמת שישה זני הדורים צהובים (דם אשכולית) על שלוש כנות לתנאי הגידול בערבה דרומית. פומלית, מלוגולד, רדסון, עליזה, גולית, פליים
- פרוט המטרות:
- בדיקת יבול ואיכות פרי של כל צרוף
- בדיקת התאמת הזנים לערבה
- בדיקת התאמת הכנות לערבה
- לימוד יחסי הגומלין כנה Xרוכב בתנאי הערבה *
- בנוסף ניטעו כתצפית עוד שמונה צרופי זן Xכנה.

* ערבה דרומית – מדבר קיצון

- בקיץ טמפרטורה מעל 40 מעלות צלס' לחות יחסית פחות מ 15%
- טמפרטורה בחורף קרוב לאפס (קרה נדירה)
- ממוצע גשם רב שנתי נמוך מ 50 מ"מ עם שנים מתחת ל 10 מ"מ
- עיקר הגשם בעונות מעבר ועלול לגרום לשיטפונות
- התאדות רב שנתית כ 3000 מ"מ
- צריכת מים שנתית במטע ירוק עד – 2000 עד 2500 קוב לדונם

חלקה חדשה ניטעה בספטמבר 2019
החלקה נפגעה קשה מסופה במרץ 2020

מבט כללי 01/06/2021

רשימת עצים בחלקה 2021

	שם מסחרי	כנה	תאור	עצים	חלקות
1	גולית	812	פומלו	20	5
2	גולית	וולקה	פומלו	20	5
3	גולית	חושחש	פומלו	20	5
4	פומלית	חושחש	מכלוא פומלו	20	5
5	מלגולד	812	מכלוא פומלו דמוי פומלית	20	5
6	מלגולד	חושחש	מכלוא פומלו דמוי פומלית	20	5
7	רדסון	וולקה	פומלית ורודה	20	5
8	רדסון	חושחש	פומלית ורודה	20	5
9	עליזה	חושחש	מכלוא פומלו דמוי אשכולית	20	5
10	פליים	812	אשכולית אדומה	20	5
11	פליים	וולקה	אשכולית אדומה	20	5
12	פליים	חושחש	אשכולית אדומה	16	5
		חושחש	יורכב בפליים	2	
13	קוקי	חושחש	אשכולית מוקדמת	2	
14	בירס ליים	וולקה	טהיטי ליים	4	1
15	בירס ליים	חושחש	טהיטי ליים	4	1
16	איילת	וולקה	לימון מועט זרעים	4	1
17	לימה מצרית	וולקה	לימה קטנה חמוצה	4	1
18	פינגר ליים	וולקה	הדר לימוני דמוי תמר	4	1
19	סאמר גולד	וולקה	תפוז טבורי	4	5
20	סנגיונלי	חושחש	תפוז דמי	5	5
21	מורו	חושחש	תפוז דמי	5	1

[illegible]

עליזה על חושחש 26/05/2021 – כ 3 מטר

רדסון 11/10/2021

לימה מקסיקנית 30/6/2021

תוצאות ומסקנות ראשוניות

- התפתחות העצים מהירה
- משברי רוח חובה
- השפעת הכנה, וולקה לעומת חושחש, על התפתחות העץ תלויה ברוכב
- קי ליים/לימה מצרית/לימה מקסקנית = לימה קטנה, חמוצה מאד,
- בעלת חריפות מיוחדת, מכילה זרעים, העץ קוצני מאד. נכנסה לפוריות
- יפה באביב 2021.